

Domácí dialýza pomáhá zachovat kvalitu života

Když se řekne dialýza, téměř okamžitě se nám vybaví představa nemocnice a času stráveného na hemodialýze. Takzvaná umělá ledvina, která krev čistí za použití mimotělního oběhu, byla poprvé úspěšně použita v roce 1946. S rozvojem medicínského poznání naštěstí nezůstalo pouze u jedné metody léčby osob s chronickým selháním ledvin.

Peritoneální dialýza funguje na jednoduchém principu výměny látek mezi krví a dialyzačním roztokem. Obě metody, tedy hemodialýza i domácí dialýza, jsou z pohledu kvality léčby rovnocenné, ale jen peritoneální dialýzu je pacient schopen provádět sám v pohodlí domova, a tím si zachovat podobnou kvalitu života jako před onemocněním. Metoda peritoneální dialýzy byla známa již v 70. letech. Velký posun nastal v roce 1976, kdy byla v USA poprvé popsána kontinuální ambulantní peritoneální dialýza, takzvaná CAPD. V České republice se peritoneální dialýza používá od roku 1978, výrazný rozvoj v používání zaznamenala tato metoda v 90. letech minulého století, kdy se začaly používat moderní roztoky ve vacích a zdokonalené pomůcky.

Potřebujeme-li zastat práci nemocných ledvin, návštěva nemocnice už v dnešní době není nezbytná. Peritoneální dialýza, v jejímž průběhu je pacientova krev čištěna filtrováním přes jeho vlastní pobříšnici (peritoneum), nabízí pacientům možnost zůstat při dialýze v teple jejich domova. Navíc jim dává na výběr ze dvou různých metod:

CAPD

(kontinuální ambulantní peritoneální dialýza)

Díky jednoduchosti a snadné proveditelnosti se jedná o nejrozšířenější typ peritoneální dialýzy.

K tomu, aby se dialyzační roztok mohl do těla napustit a následně vyvést ven, nám postačí samotná gravitace. Pacient nepotřebuje žádný přístroj a o vše se tedy může postarat ručně. Postačí jen umístit do vyšších míst pytlíček s dialyzačním roztokem, napouštět jeho obsah do břišní dutiny

Jana Kolářová

voperovanou silikonovou hadičkou - katétre, a současně roztok vypouštět do pytlíčku, který pacient umístí pod úroveň břicha, třeba na zem. Všechno to zabere zhruba 30 minut a během této půlhodinky se může pacient usadit ke knížce či filmu. Tento proces se opakuje čtyřikrát denně. Lékaři doporučují, aby se tento typ dialýzy prováděl v čistém a klidném prostředí, mezi pacienty je však běžné zvládat celou proceduru třeba i v autě.

je fakt, že je pacient může volně střídat. Stačí probrat s lékařem doporučený počet každodenních výměn a pak už je vše v jeho vlastních rukou. Časté návštěvy nemocnice se tak díky metodám peritoneální dialýzy stávají čím dál více jen mlhavou vzpomínkou.

APD

(automatizovaná peritoneální dialýza)

Při tomto druhu dialýzy se roztok v břišní dutině vyměňuje pomocí jednoduchého přístroje, kterému se říká cycler [sajkler]. Ten za pacienta vykonává všechnu práci během jeho spánku, takže ho od provádění dialýzy zcela osvobodí. Obvykle vše trvá zhruba osm hodin, kdy v pacientově těle proběhne několik výměn krve podle rozpisu dialýzy, naprogramovaného v cycleru. Ráno se většinou veškerý dialyzační roztok z pacientova těla vypustí, v některých případech se roztok napouští do břišní dutiny i ráno, aby mohla dialýza přes den dále pokračovat. Ani to však pacienty nijak neomezuje v ruchu každodenního života, takže se mohou naplno a bez odbíhání věnovat své rodině, přátelům a všemožným zálibám.

Vysokou úroveň spokojenosti a kvality života může účinně zachovat právě domácí léčba. To nejlepší na obou metodách domácí dialýzy

Co se plánuje na příští rok?

V letošním roce firma Baxter uspořádala několik setkání pacientů, kteří jsou v predialyzačním programu nebo se již pomocí PD léčí, například v Praze, Brně, Ostravě či Olomouci. Na setkání je možné dozvědět se spoustu novinek, tipů, ale hlavně nabízejí možnost vyměnit si názory a rady s jinými pacienty. V roce 2014 se taková setkání také uskuteční, informace a termíny můžete pravidelně sledovat na www.domaci-dialyza.cz.

